

VON-INFORMATIE

LEDENVERGADERING

3 november 1973: *Ledenvergadering*, 10.30-16.00 uur.

Gebouw: Utrecht, Aidadreef 7 (SOL). (3 minuten van het station Overvecht af).

Agenda:

1. Mededelingen over belangrijke zaken als Konferentie '74, Commissie Modernisering Moedertaalonderwijs.
2. Mogelijkheid tot discussie over de mededeling. Waar nodig en/of mogelijk besluitvorming over genoemde punten.
3. Discussie over de beleidsnota.
4. Vaststellen beleidsnota '74/'75.
5. Rondvraag.

Toelichting:

Het bestuur heeft er zich langdurig op bezonnen hoe de beleidsnota het beste behandeld zou kunnen worden. Het liefst hadden we er een aantal regionale vergaderingen aan gewijd. Uit praktische overwegingen (waarbij gebrek aan voorbereidingstijd en gebrek aan geld de doorslag gaven) kiezen we toch voor een behandeling op een algemene ledenvergadering.

We kunnen ons overigens goed voorstellen dat er regionale voorvergaderingen zijn die leden op eigen initiatief in hun omgeving organiseren. Onze administratie wil desgevraagd graag helpen bij het verstrekken van adressen van VON-leden in uw omgeving. Een dergelijke regionale groep zou een of meer afgevaardigden naar de algemene ledenvergadering kunnen sturen.

Ook is het mogelijk dat een lid schriftelijk of mondeling (bijv. telefonies) reageert. Deze reacties worden dan door het bestuur ingebracht in de discussie op de ledenvergadering, als de betrokkene zelf niet aanwezig kan zijn.

We hopen dat uit de beleidsnota duidelijk blijkt, hoe belangrijk deze vergadering is.

0. HET BELEID VAN DE VON IN 1974 EN 1975

Deze beleidsnota wordt door het bestuur aan de leden ter goedkeuring voorgelegd. Ze beoogt - evenals de beide vorige nota's - de grote lijnen aan te geven waarlangs de vereniging zich de volgende jaren moet ontwikkelen. Ze zal dan ook in de vorm waarin ze door de leden wordt aangenomen, de richtlijn zijn voor het bestuur bij zijn uitvoerende taak.

Aan de orde komen de vorige beleidsnota (1), de 'visie' van de VON (2), haar functie (3), haar structuur (4) en de plannen voor 1974 en 1975 (5).

1. DE VORIGE BELEIDSNOTA

1.1. Op 18 september 1971 keurde de ledenvergadering de beleidsnota voor 1972 en 1973 goed.

Deze nota gaf aan dat in de betreffende jaren gewerkt zou moeten worden aan de konsolidering van het tijdschrift MOER, de wetenschappelijke adviesraad WAR, de

kommissie voor de jaarlijkse konferentie KOKON, en het tijdschrift voor lesideeën INTERKOM. Aanbevolen werd het aantal activiteiten niet te groot te maken, maar wel mee te gaan doen aan het praten over een nationaal leerplaninstituut.

Als thema's die in alle commissies de aandacht zouden moeten hebben, werden genoemd: taalkompensatie, literatuuronderwijs, veranderende didaktiek en klassegrootte, en toetsing en normen.

Wat de structuur van de vereniging betreft, stelde de nota voor in '72 en '73 doelbewust naar regionalisatie te streven. Het bestuur zou moeten worden uitgebreid met vertegenwoordigers uit de mavo- en lbo-sfeer. Als typiese VON-visie werd vastgelegd het longitudinale van de vereniging, en de ontmythologisering van het denken over onderwijs: we proberen onderwijsactiviteiten te bekijken op hun werkelijke, en niet op hun vermeende waarde.

1.2. Iedereen kan nagaan wat van het bovenstaande gehonoreerd is. Bovendien moet worden opgemerkt:

- dat er als nieuwe activiteit is bijgekomen het organiseren van regionale konferenties voor P.A.-leraren over P.A.- en basisschoolactiviteiten, de zgn. KOKOPAK.
- dat de aangekondigde VILT (actie voor betere dokumentatie, samen met de sectie Nederlands van Levende Talen) niet is doorgegaan, o.a. in verband met de plannen voor een commissie modernisering moedertaalonderwijs.
- dat niet was voorzien dat het praten over een leerplaninstituut zou leiden tot een grondige bezinning op de organisatie van het onderwijs, n.a.v. de zgn. COLO-nota.
- dat de spellingsactie (samen met de ANOF, Levende Talen en de Ver. Wetenschappelijke Spelling) zou worden opgeschort - na opheffing van de aksiegroep-Kohnstamm en het in de ijskast zetten van de spellingkwestie door de regering.

1.3. Het aantal leden is sinds de vorige nota gestegen tot ongeveer 2500. Deze leden zijn globaal als volgt over de verschillende schoolsoorten verdeeld: 25% studerenden, kleuter- en basisonderwijs 15%, sekundair onderwijs 45% (vwo/havo/mavo 75%, beroepsonderwijs 25%), tertiair onderwijs 10%, overige 5%.

2. DE 'VISIE' VAN DE VON: EEN MOMENTOPNAME

Het is de bedoeling van deze paragraaf enkele elementen vast te leggen van wat we essentieel vinden in de VON, ook voor de komende jaren.

2.1. Het *longitudinale* is niet meer weg te denken uit onze vereniging. Het is een van de redenen van de oprichting geweest. De spreiding van de leden over de verschillende onderwijssoorten is nog lang niet optimaal (zie par. 1.3.), maar het longitudinale karakter weerspiegelt zich onmiskenbaar in het ledenbestand. We voerden het begrip leraar in als aanduiding voor alle onderwijzenden, van kleuter- t/m tertiair onderwijs. Dit was geen loze kreet: het geeft aan dat er o.i. geen *wezenlijk* verschil bestaat tussen wat de verschillende onderwijzenden t.b.v. het moedertaalonderwijs doen. De konsekwentie daarvan moet nu o.i. zijn, dat er geen wezenlijke verschillen in de beloning van leraren dienen te bestaan¹.

2.2. Ook het *latitudinale* karakter van de vereniging wint aan inhoud en betekenis. We signaleren drie tendensen:

2.2.1. We besteden steeds meer aandacht aan de invloed die elke leraar (behalve

misschien de vreemde-talenleraar) heeft op de ontwikkeling van het taalgebruik van zijn leerlingen. Dat betekent dat de VON belangrijk is voor ieder die zijn onderwijs in de moedertaal geeft.

Met name de kongressen hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan deze ontwikkeling. N.a.v. het laatste kongres is dit jaar opgericht een Landelijke Werkgroep *Moedertaalonderwijs en toch geen nederlands*, die als zelfstandige groep binnen de VON opereert.

Al lang is het lidmaatschap van de vereniging niet meer beperkt tot leraren nederlands in engere zin. Het is wenselijk dat ook in de commissies en in het bestuur iedereen kan worden opgenomen die zijn onderwijs in de moedertaal geeft.

2.2.2. Moedertaalonderwijs heeft alles te maken met onderwijs in zijn totaliteit. Goed moedertaalonderwijs is pas mogelijk als je rekening houdt met onderwijskundige noties. Het zou best eens kunnen gebeuren dat de VON zich gaat ontwikkelen als een vereniging die zich met onderwijs bezig houdt vanuit de invalshoek van de moedertaal.

2.2.3. Goed (moedertaal)onderwijs begint noch eindigt bij de school. Wat betekent de wereld buiten de school voor het (moedertaal)onderwijs? Wat betekent dat op zijn beurt voor de wereld buiten de school? Een discussie hierover moeten we binnen de vereniging niet uit de weg gaan. Is het gewenst om ook in dit opzicht te latitudinaliseren?

2.3. Nog een derde element moet worden vastgelegd.

Goed moedertaalonderwijs moet er op gericht zijn dat men in zoveel mogelijk verschillende situaties de taal adequaat kan hanteren. Het gaat er daarbij om iemands taalgebruiksmogelijkheden uit te bouwen, parallel aan de uitbouw van zijn ervaringswereld. Dat betekent een taalonderwijs dat meer gericht is op het brede, veranderende bestaan van de leerling dan op van buitenaf bepaalde doelen. Overheid, leerplankommissies en de wetenschap kunnen de betrokkenen (= leerlingen, ouders en leraren) enkel *hulp* bieden bij het maken, toetsen en bekritisieren van eigen leerplannen en leermogelijkheden. De VON wil meehelpen de vrijheid en verantwoordelijkheid te herstellen van allen die rechtstreeks bij het m.t.o. zijn betrokken.

Konkreet zou dit misschien moeten betekenen dat alle bij onderwijs betrokkenen lid kunnen worden van de vereniging als zij zich bezig willen houden met m.t.o.

3. DE FUNKTIE VAN DE VON

3.1. De VON wil haar leden inspireren om zelf de verantwoordelijkheid voor hun onderwijs kollektief te dragen (d.w.z. samen met alle bij dat onderwijs betrokkenen). Ze wil daartoe vooral laten zien welke mogelijkheden er zijn, door:

3.1.1. het verschaffen van informatie via het tijdschrift MOER en de WAR-publicaties;

3.1.2. het creëren van situaties waarin mensen al doende hun bekwaamheden kunnen vergroten (via KOKON, KOKOPAK, INTERKOM, en andere groepen).

3.2. De VON wil ook invloed uitoefenen op het onderwijsbeleid in ons land. Dit zou met name kunnen gebeuren in de Commissie Modernisering Moedertaalonderwijs.

4. DE STRUKTUUR VAN DE VON

Ogenschijnlijk lijken de functies onder 3.1. en 3.2. genoemd moeilijk te verenigen. Immers, voor 3.1. zou het wenselijk zijn het veldkarakter van de vereniging te versterken: door in hoge mate de structuur van de vereniging te decentraliseren en de activiteiten te regionaliseren, zou je de participatie (en weerbaarheid) van de leden zeker bevorderen. Een beperkte groep zou dan hoogwaardig (= beargumenteerde, van alternatieven voorziene) informatie moeten verschaffen, groepen leden zouden die moeten toepassen, waarna alle betrokkenen de resultaten zouden moeten evalueren. Voor dit alles zou echter een veel grotere professionalisering van de vereniging nodig zijn: meer mensen zouden meer geld, meer tijd en meer energie moeten besteden om dit te verwezenlijken.

Een nadeel van deze aanpak zou zijn dat de vereniging aan structuur en slagvaardigheid inboet. De onder 3.2. genoemde functie vraagt immers juist om slagvaardigheid, een vrij grote centralisatie, en een sterk gestructureerde wijze van besluitvorming.

Mede op grond van de discussie over de structuur van de VON² geloven we dat beide functies niet strijdig hoeven te zijn, maar heel goed als komplementair gezien kunnen worden.

Wij blijven geloven in (en ons richten op) de kleine eenheid, waarin betrokkenen veel meer verantwoordelijkheid kunnen dragen dan ze nu doen; maar het zou onjuist zijn alles te zetten op de kaart van het werk en de verandering aan de basis. De organisatie van het onderwijs is te belangrijk om over te laten aan officiële instanties. Het totaal afzien van macht heft de mogelijkheid tot verandering op. We willen daarom als vereniging invloed uitoefenen op het beleid.

Om deze komplementaire functies te kunnen vervullen willen we in de periode 1974/75:

5. PLANNEN VOOR 1974 EN 1975

5.1.1. De informatie voor de leden vergroten door de frekwentie van MOER op te voeren tot 6x per jaar.

5.1.2. Het doe-karakter versterken door:

5.1.2.1. KOKOPAK uit te breiden tot KOKOREGIO, en - behalve konferenties voor P.A./basisonderwijs - ook incidentele, regionale konferenties te organiseren voor betrokkenen in het beroepsonderwijs.

5.1.2.2. Vanaf 1975 de jaarlijkse KOKON-konferentie op te splitsen in drie regionale konferenties.

5.1.3. Een coachingsgroep-leerplandenken in te stellen. Deze zal door het bestuur - na open aanmelding - worden samengesteld, en minstens drie maal per jaar aangekondigd, openbaar, en in verschillende regio's, vergaderen. Ze zal de vertegenwoordiger van de VON in de Commissie Modernisering Moedertaalonderwijs bijstaan.

5.1.4. Een huishoudelijk reglement samenstellen dat de besluitvorming binnen de vereniging regelt. Om opeenhoping van functies en machtsvorming binnen de vereniging te voorkomen, zal het reglement ook moeten voorzien in regelmatige aflossing van bestuurs- en kommisieleiden.

5.1.5. Het bestuur uitbreiden met andere leraren dan leraren nederlands.

5.1.6. Kontakten onderhouden met de Samenwerkende Landelijke Pedagogische

Centra, met de regionale centra, en met de sectie Nederlands van Levende Talen.

5.1.7. De kwikgroepen vervangen door:

5.1.7.1. groepen die ter konferentie ontstaan als specifieke follow-up van een stroom;

5.1.7.2. groepen die als zelfstandige groep binnen de VON functioneren met een eigen verantwoordelijkheid.

5.1.8. De WAR zich laten richten op achtergrondpublicaties en - desgevraagd - op adviezen aan het bestuur.

5.1.9. De funktie van INTERKOM nader bezien.

5.1.10. Kontakten van federatieve aard onderhouden met VON-België.

5.2. Aandacht besteden aan onderwerpen als integratie kleuter-basisonderwijs, middenschool, integratie m.t.o. in andere vakken, emancipatories taalonderwijs, toets- en selectieproblematiek³

5.3. Teneinde bovenstaande activiteiten te kunnen bekostigen, de kontributie te verhogen met f 5,— voor studerenden, en met f 10,— voor alle andere leden.

6. Het bestuur hoopt dat deze nota voldoende houvast biedt om een beleid te kunnen voeren, anderzijds echter ruimte genoeg overlaat om adequaat te kunnen reageren op actuele ontwikkelingen binnen het (moedertaal)onderwijs.

Noten

1 Het bestuur heeft na de ledenvergadering van 24 januari 1973 (behandeling motie-Prick, zie MOER 1973:1) naarstig gezocht naar enigerlei steekhoudende onderwijskundige argumentatie tegen 'nivellering' van de salarissen van de onderwijzenden. Tevergeefs! Integendeel, het rapport *Onderzoek naar de taak van de leraar in het Voortgezet Onderwijs* (Den Haag, z.j. (1973)) bevestigt onze opvatting zeker voor wat betreft de onderwijzenden in het sekundair onderwijs. Ook het Unesco-rapport *Learning to be* (zie fragment in MOER 1973:2) schraagt onze opvatting.

2 Zie MOER 1973:1.

3 Hierin mede begrepen de discussienota over het moedertaalonderwijs in het l.b.o. (zie VON-INFORMATIE 18, jan. '73).

WIE ZIJN ER IN DE WAR¹, EN WAAR WERKEN ZIJ AAN?

Op zaterdag 26 mei 1973, tijdens een bijeenkomst in de Werkplaats (Bilthoven), heeft de WAR zich wat aangevuld en gereorganiseerd.

De WAR bestond altijd al uit een kerngroep en een zogenaamde 'mobiele brigade'. De laatste, de mobiele brigade, wordt per projekt aangetrokken, en 'verdwijnt' dus weer als het projekt klaar is. De kerngroep blijft langer bijeen.

In deze twee groepen zitten nu de volgende mensen:

kerngroep

Gerard Akerboom
Kees Bolle
Steven ten Brinke
Peter Burghouts
Koos Hennephof (kommissaris bestuur)
Anita Koster
. . . (vakature)

mobiele brigade

Peter Dekkers
Willem Hein Triemstra
Frans van de Pieterman

De groep heeft besloten voortaan te gaan werken op basis van volstrekt gedeelde verantwoordelijkheid. Er is dus geen vaste voorzitter meer (tot nu toe was Kees Bolle dit): iedereen is het om de beurt. Wel is er een *vast postadres*:

Weg voor de Jagerskampen 24, Haren (Gr.).

Een en ander betekent, dat Fransien Hageman, Henk Hollaar en Chris Schrijner de kerngroep hebben verlaten, en Henk Bresser, Paul Dijkstra en Hilly Overeem de mobiele brigade.

Het project waaraan de WAR thans werkt (nr. 002) handelt over o.a. de vraag:

Hoe geef ik *zinnig* taalonderwijs?

Hierbij zullen allerlei maatschappelijke en psychologische achtergronden zo helder en begrijpelijk mogelijk worden bijeengebracht. Zie verder de Mededelingen van Kees Bolle in de vorige MOER.

Project 001 is, zoals bekend, afgesloten. Het boek 'Kreatief taalonderwijs', dat er het resultaat van was, is uit en voor een ieder te koop.

Noot

- 1 WAR = Wetenschappelijke Advies Raad van de VON. In feite is het een lange-termijn project/-ontwikkelingsgroep.

SEKRETARIS VAN HET BESTUUR

Het is de leden bekend dat de bestuursleden streven naar een regelmatige aflossing van de wacht. Daarom trad in augustus André van Kampen af als bestuurslid/sekretaris van de vereniging. Hij wordt als sekretaris opgevolgd door Martin Bartling, reeds lid van het bestuur.

André van Kampen was het laatste bestuurslid van het eerste uur. Hij heeft meegewerkt aan de oprichting en de uitbouw van de VON. We zijn hem zeer erkentelijk voor zijn inbreng aan ideeën, en voor zijn activiteiten als sekretaris, die vooral de eerste jaren - toen de VON nog geen 'buro' had - omvangrijk waren.

BESTUURSLEDEN

Het bestuur blijft uitzien naar (namen van) mensen uit alle onderwijssoorten die belangstelling hebben voor een functie binnen het bestuur of binnen een van de kommissies.

Vindt u met ons dat de werker in de dagelijkse onderwijspraktijk een grote vinger in de

onderwijspap moet hebben? Denkt u er dan eens over na, of u daaraan niet kunt bijdragen gedurende een of twee jaar van uw leven. Misschien zullen het achteraf de beste blijken te zijn!

(U kunt het bestuur bellen (zie voor het nummer de omslag) en/of eens een bestuursvergadering komen bijwonen.)

KOKON '74

Het gaat niet goed met Kokon '74:

- Er is nog steeds niet bekend of we subsidie krijgen. (N.B. Dit wordt geschreven: begin september).
- Het bestuur is er nog niet in geslaagd een voorzitter te vinden.

Wie net als wij de situatie zorgelijk vindt, mag best eens een van de bestuursleden opbellen om hierover te praten.

BESTUURSVERGADERINGEN

Vanaf september vergadert het bestuur elke *tweede woensdagavond* in de maand. De vergaderingen zijn openbaar, en speciaal de moeite waard voor hen die best iets in de VON zouden willen doen maar de kat nog even uit de boom willen kijken.

Als u wilt komen, belt u dan even een der bestuursleden. U komt dan gelijk plaats en tijd te weten.

LANDELIJKE CONFERENTIE VON-BELGIE

Op 24 en 25 november 1973 wordt te Gent (Drongen) de landelijke conferentie van VON-België gehouden onder het motto: Laat je de taal vrij spel?

Het wordt een ludieke doe-conferentie, waarin wij via eigen creatief beleven proberen inzicht te krijgen in de manier waarop creativiteit het m.t.o. kan stimuleren en vernieuwen. Inlichtingen en inschrijvingen bij Dora Smeesters, Dijkstraat 36 2950 Hofstade (Brabant) - telefoon 015/619 25.

BERICHT VOOR P.A.'s EN LERARENOPLEIDINGEN

Meermoer 3, het kongresverslag van 1972 is nog in beperkte mate verkrijgbaar. Bij afname van minstens 10 ex. kunnen wij een belangrijke reductie geven. Bel of schrijf adm. VON. Deze meermoer is voor a.s. onderwijzenden zeer de moeite waard!

MEDEDELING:

De wijziging in de statuten van de vereniging zoals besproken in de ledenvergadering van 4 oktober 1972, is goed gekeurd op 28 maart 1973. De wijziging hield opheffing van het algemeen bestuur in.

MEERMOER 4

Dit jaar werd de verslaggeving van het kongres wat anders geregeld; de deelnemers aan het kongres ontvingen de voor-informatie van alle stromen. In augustus werden de verslagen van de stromen ook gestencild en aan de deelnemers toegezonden. De voor- en na-informatie is nog in beperkte mate verkrijgbaar bij adm. VON à f 7,50 per stuk. Er verschijnt dus niet, zoals de vorige jaren de gewoonte is geweest, een 'Meermoer 4'.

SAMENWERKINGSPROJEKT OPENBARE BIBLIOTHEKEN - LAGER BEROEPS- ONDERWIJS EN VORMINGSWERK BEDRIJFSJEUGD IN NOORD-HOLLAND

Om de openbare bibliotheek te integreren in de regionale en plaatselijke samenleving zoeken de bibliotheken contact met andere organisaties. De bibliotheken willen met hen een functionele samenwerking opbouwen om dienstbaar te zijn aan deze organisaties en aan de mensen die zij bereiken.

Wil de openbare bibliotheek voor iedereen kunnen functioneren dan is het bijna voorwaarde dat een ieder van jongsaf aan vertrouwd gemaakt wordt met de openbare bibliotheek als middel om informatie te verwerven. Hierin ligt al opgesloten dat een goede relatie van de bibliotheek met het onderwijs van uitzonderlijk groot belang is.

Het onderwijs immers wil bij uitstek de jonge mens helpen zich zelfstandig toegang te verschaffen tot die bronnen die hij nodig heeft om zijn weg naar zijn latere woon-, werk- en vrijetijdssituatie te kunnen vinden. Hiertoe kunnen o.a. in de bibliotheken aanwezige bronnen gebruikt worden. Een groep jongeren die ons inziens veel hulp blijft nodig hebben om de weg naar informatie te vinden, treffen we aan in het lager beroepsonderwijs en in de vormingscentra bedrijfsjeugd, de werkende jongeren in spé. In het bijzonder met deze instellingen willen de beide provinciale bibliotheekcentrales in Noord-Holland in het komende jaar samenwerken om te bekijken welke benaderingswijzen en welk materiaal deze jongeren het meest aanspreken.

De bibliothekarissen komen in hun bibliotheken reeds nú in aanraking met deze jongeren. Zij hebben de behoefte om, in overleg met mensen die in het lager beroeps- onderwijs of het vormingswerk bedrijfsjeugd ook met deze jongeren werken, de dienstverlening van de openbare bibliotheek ook op deze groep af te stemmen.

Enerzijds blijkt namelijk dat het materiaal van de openbare bibliotheek lang niet altijd aansluit bij de interesse-sfeer van deze jongeren, anderzijds blijkt dat het erg moeilijk is een goed contact te krijgen met deze groep. Hierdoor worden ze in vele bibliotheken als een 'probleemgroep' ervaren. Ook wegens gebrek aan andere ontmoetingsruimten (de provinciale bibliotheekcentrales werken in plaatsen met minder dan 30.000 inwoners) bezoeken deze jongeren de bibliotheek vaak slechts om elkaar te ontmoeten. Dit brengt voor de openbare bibliotheken nogal eens problemen met zich mee, doordat zij door hun aantal als groep de sfeer in de openbare bibliotheek bepalen, waardoor andere bezoekers (en vaak ook het personeel) zich wat minder op hun gemak voelen. Dit laatste doet zich ook wel voor met andere groepen jongeren, zoals leerlingen van het voortgezet hoger en middelbaar onderwijs.

De beide provinciale bibliotheekcentrales in Noord-Holland willen in de gemeenten

waar zij werkzaam zijn een gezamenlijk projekt opzetten met de mensen van het daar aanwezige lager beroepsonderwijs en het vormingswerk bedrijfsjeugd.

Dit projekt moet leiden tot een blijvende samenwerking tussen het lager beroepsonderwijs, het vormingswerk bedrijfsjeugd en de openbare bibliotheek.

In de maanden september, oktober en november zullen een vijftal regionale bijeenkomsten worden georganiseerd in Den Helder, Hoorn, Alkmaar en Amsterdam.

Er zijn geen kosten verbonden aan het deelnemen aan deze bijeenkomsten. De kosten van het openbaar vervoer kunnen desgewenst vergoed worden.

Voor nader inlichtingen kunnen belangstellenden uit het lager beroepsonderwijs en het vormingswerk bedrijfsjeugd terecht bij de *Provinciale Bibliotheekcentrale Haarlem*, postbus 249, Haarlem, of telefonisch: 023-311540.

KWIKGROEPEN

Luistervaardigheid. Kontaktman Jan Ausum, Ringweg Randenbroek 42^f, Amersfoort, 03490-27403, 10 deelnemers. Tweede bijeenkomst op 18 september bij Leni Versantvoort, Leidsestraatweg 110, Woerden, 03480-4277.

Differentiatie-onderwijsfilosofie. Kontaktman Nico Lucassen, Cederplein 15, Leimuïden, 01721-8709.

Moedertaalonderwijs-maar-toch-geen-nederlands. Landelijke Werkgroep, eigen bestaan binnen de VON.

Wat is drama als lesvorm nu eigenlijk waard? Kontaktman Hans van Dam, Keizersgracht 692, Amsterdam, 020-236320, 8 deelnemers. Weekendbijeenkomst 8-9 sept. in Lutjebroek.

Kiboekkwik. Kontaktman Johan Poelstra, Weenenstraat 9, Haarlem, 023-338839. Maandelijke bijeenkomsten in Amsterdam.

Een *Grammatikom* komt eind Augustus uit. Kontaktman Herman Meddens, Westermarkt 27, Amsterdam, 020-222175.

Lesontwerpen en taalbeschouwing. Kontaktman Henk Aalbers, Prof. Kochstraat 21, Hilversum, 02150-59127.

Film en TV een nieuwe taal. Kontaktman Harry Peeters, Corfstraat 15, Alkmaar, 02200-24917. 3 deelnemers hebben zich gemeld bij het instituut voor film en jeugd. Overtoom 301, Amsterdam.

Nederlands op het MBO en HBO. Kontaktvrouw Lidy Otto-van Zadelhof, Rozenboomlaan 15, Voorburg, 070-871787.

Freire, Mondiale bewustwording. Kontaktvrouw Ineke van Ligteringen, Admiraalsplein 38, Dordrecht, 078-41076.